

TISKOVÁ ZPRÁVA

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR**
V Holešovičkách 41, Praha 8
Tel./fax: 286 840 129, 130
E-mail: horakova@soc.cas.cz

Důvěra k ústavním institucím a mezinárodním organizacím

Technické parametry

Výzkum: Naše společnost 2003, šetření 03-11
Otázky: PI.1, PM.64
Termín terénního šetření: 10. - 17. 11. 2003
Počet respondentů: 1203
Reprezentativita: obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let
Výběr respondentů: kvótní výběr
Zveřejněno dne: 28. 11. 2003
Kód tiskové informace: pi31128
Zpracovala: Naděžda Horáková

V listopadovém šetření provedeném v rámci projektu Naše společnost 2003 jsme zjišťovali důvěru občanů k ústavním institucím¹. Toto šetření je pravidelnou součástí výzkumů CVVM, takže je možné sledovat vývoj důvěry v ústavní instituce (viz tabulku 1). Od února 2003 došlo ke změně škály odpovědí, která je respondentům nabízena. Místo škály „rozhodně ano, spíše ano, spíše ne, rozhodně ne“ je respondentům předkládána škála „rozhodně důvěřuje, spíše důvěřuje, spíše nedůvěřuje, rozhodně nedůvěřuje“.

Tabulka 1: Důvěra obyvatel v ústavní instituce (v %)

DŮVĚRA	XI/02	I/03	II/03	III/03	IV/03	V/03	VI/03	IX/03	X/03	XI/03
Prezident	58	58	-	-	64	69	63	61	64	66
Vláda ČR	51	49	39	47	40	36	35	29	36	35
Poslanecká sněmovna	36	34	28	40	32	28	30	22	24	24
Senát	22	23	24	27	24	22	26	21	23	20
Krajské zastupitelstvo	42	37	37	38	40	41	41	36	39	41
Obecní zastupitelstvo	-	-	61	65	63	65	65	57	62	63

Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně ano“ a „spíše ano“, od února 2003 pak „rozhodně důvěřuje“ a „spíše důvěřuje“. Dopočet do 100% tvoří odpovědi „spíše ne“ a „rozhodně ne“ (respektive „spíše nedůvěřuje“ a „rozhodně nedůvěřuje“) a odpověď „nevím“.

Po zářijovém statisticky významném poklesu důvěry občanů v ústavní instituce (s výjimkou prezidenta republiky) došlo v říjnu k mírnému nárůstu důvěry ve všechny sledované instituce. V listopadu pak zůstaly naměřené hodnoty na téměř stejné úrovni. Nejvíce českých občanů tradičně důvěřuje prezidentu republiky (66 %). Naopak Senátu ČR důvěřovala v listopadu 2003 pouhá pětina obyvatel ČR (20 %). Důvěra v Senát je tak nejen nejnižší ze všech sledovaných institucí, ale je také nejnižší za celé sledované období.

¹ Otázka: „Řekněte prosím, důvěřujete prezidentovi republiky, vládě ČR, Poslanecké sněmovně ČR, Senátu ČR, Vašemu krajskému zastupitelstvu, Vašemu obecnímu zastupitelstvu.“

Vedle tradičního sledování důvěry k ústavním institucím jsme se v listopadovém šetření zaměřili také na důvěru k mezinárodním organizacím². Výsledky zachycuje následující tabulka.

Tabulka 2: Důvěra obyvatel v mezinárodní organizace (v %)

	Rozhodně důvěřuje	Spíše důvěřuje	Spíše nedůvěřuje	Rozhodně nedůvěřuje	Neví	Nezná	+/-
Evropská unie	14	43	24	8	10	1	57/32
Evropská komise	7	32	21	7	18	15	39/28
Evropský parlament	8	34	22	8	17	11	42/30
Organizace spojených národů – OSN	18	46	18	6	10	2	64/24
Severoatlantická aliance – NATO	12	38	27	11	10	2	50/38
Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj – OECD	5	25	16	5	23	26	30/21

U všech sledovaných mezinárodních institucí převažuje důvěra nad nedůvěrou. Nejvíce respondentů vyjádřilo důvěru v Organizaci spojených národů (64 %) a v Evropskou unii (57 %). Polovina obyvatel ČR (50 %) důvěřuje také Severoatlantické alianci a 4 z 10 Čechů (42 %, respektive 39 %) také Evropskému parlamentu a Evropské komisi. Naopak čtvrtina respondentů (26 %) vůbec nezná Organizaci pro ekonomickou spolupráci a rozvoj a další čtvrtina (23 %) nedokázala její důvěryhodnost posoudit.

Všem mezinárodním organizacím důvěřují častěji lidé s dobrou životní úrovní a absolventi vysokých škol (zde tvoří výjimku OSN, kde rozdíly podle vzdělání nebyly statisticky významné). Větší tendenci mezinárodním organizacím nedůvěřovat mají naopak občané se špatnou životní úrovní a lidé starší 60 let (výjimku zde představuje Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj, kterou starší lidé často vůbec neznají).

² Otázka: „Řekněte prosím, důvěřujete Evropské unii, Evropské komisi, Evropskému parlamentu, Organizaci spojených národů – OSN, Severoatlantické alianci – NATO, Organizaci pro ekonomickou spolupráci a rozvoj – OECD.“